

Rugevillaen

Av Dag Mysen

Når du holder «Haakon» nr. 14 i hånden, vil mesteparten av Eidsberg historielags arbeid med Rugevillaen være fullført.

Utgangspunktet for prosjektet var den flotte oppgraderingen og istandsettingen av Kommandantboligen på Høytorp fort, som Eidsberg kommune gjennomførte like før vi opphørte som egen kommune. Arbeidet kunne finansieres fordi vi fikk eiendomskatt i vår siste kommunestyreperiode. Den var øremerket til slike kulturelle formål, og noen av pengene ble altså brukt på huset vi kaller «Rugevillaen».

Flere av oss så derfor en gedigen mulighet til å kunne gjøre første etasje i boligen til et lokale som kunne fremheve general Otto Ruge og hans posisjon og innsats i Norgeshistorien. Han ble forsvarssjef tre dager etter krigsutbruddet i 1940 og ledet felttoget i Norge frem til kapitulasjonen i juni. Deretter gikk han i tysk krigsfangenskap og satt i fengsel fra høsten 1940 til freden kom. Og han satt som norsk forsvarssjef for å markere at Norge fortsatt var i krig mot Tyskland.

Slik ble han et internasjonalt symbol for norsk motstandsvilje og fortsatte krigsinnsats, og kom hjem og fortsatte som forsvarssjef til han gikk av med pensjon i januar 1946.

Deretter fikk han Kommandantboligen på Høytorp som æresbolig, og bodde der med sin kone Ingeborg til sin død seksten år senere.

De ble skattede medlemmer av Mysensamfunnet.

Vi laget et forslag og fikk aksept for prosjektet fra vår nye kommune. Fra sparebankene i Eidsberg og Trøgstad fikk vi til sammen 300 000 kroner til å forandre inntrykkene i første etasje til slik som det kunne ha sett ut da familien Ruge hadde huset som bolig. Vi hadde litt bildemateriale fra familien og tidsvitner som hadde et forhold til hjemmet og Ruge i denne perioden.

Under kronprinsbesøket 28. september brukte kronprinsparet det nesten ferdige resultatet som oppholdslokale i to timer, som innbefattet et lengre tv-opptak med NRK. Det vil dere se i programmet «Året med Kongefamilien» i jula.

9. januar 2022 ville general Ruge fylt 140 år. Denne dagen blir det innvielse av lokalet og prosjektet, og det blir overlevert Indre Østfold kommune. Kommunen vil bruke det til interne møter i regi av ledergruppa, som representasjonslokale og til kommunale vigsler. I tillegg vil det kunne brukes av lag og foreninger i den nye kommunen på kveldstid og i helger, etter søknad og til spesielle anledninger.

I neste nummer av «Haakon» vil vi komme tilbake til en bredere omtale av prosjektet.